

בס"ד**פרשת יתרו תשפ"ג****וארטים לפרשת השבוע**

יח א. וישמע יתרו כהן מדין. לשם מה נכתב שהיה יתרו כהן מדין למה זה מעניין? וי"ל דאיתא ביבמות כד דאין מקבלין גרים בימות המשיח וכן בימות דוד ושלמה לא קיבלו גרים, וטעמא משום שכשעם ישראל מצליח זה לא חכמה שמתגיירים, כי הגרות הוא בגלל ההצלחה של עם ישראל, וכמו בימי מרדכי ואסתר כתוב ורבים מעמי הארץ מתיהדים. וא"כ כאן אחרי קריעת ים סוף ויציאת"מ לא קיבלו גרים מאותו הטעם, וא"כ לכאורה קשה למה קיבלו את יתרו? לכן אומרת התורה שיתרו היה כהן מדין, דהיינו כי בגמ' ביבמות עו הקשו כיצד נשא שלמה את בת פרעה הרי לא קיבלו גרים בימי שלמה. ותי' הגמ' מכיוון שכל הטעם שלא קיבלו גרים הוא רק משום שהגרים רצו כבוד וגדולה כישראל, והנה בת פרעה היה לה כבוד וגדולה בלאו הכי כי היא היתה בת מלך, וה"ה יתרו, אומרת התורה, שלא התגייר משום כבוד וגדולה, כי הוא היה כהן מדין והיה לו מספיק כבוד ולכן קיבלו את גירותו, ומזה הטעם נכתב כהן מדין.

יח א. וישמע יתרו כהן מדין חותן משה את כל אשר עשה אלוקים למשה ולישראל עמו כי הוציא את בני ישראל מארץ מצרים. הטעם שכתוב אלוקים שהוא מידת הדין, הרי יציאת מצרים זה מידת הרחמים וא"כ למה לא כתוב ה'? אומר ה'חנוכת התורה' ע"פ הגמ' בזבחים קב. דמידת הדין שהיתה ב'סנה' היא משום שכשמשה לא רצה ללכת לגאול את ישראל, חרה אף ה' בו ונטל ממנו את הכהונה והעבירה לאהרון. והנה כאן בפסוק הבא, כתוב ויקח יתרו את ציפורה אחר שילוחיה. ובחז"ל כתבו-אחר שגירשה. ולפי"ז י"ל שיתרו שמע מה שעשה אלוקים למשה. היינו שבמידת הדין לקח ממנו את הכהונה, וכעת הוא יכול להינשא לגרושה. ולכן ממשיכה התורה-ויקח יתרו את ציפורה אחר שילוחיה, להחזירה למשה.

יח ב. ויבא אהרון וכל זקני ישראל לאכל לחם עם חותן משה לפני האלוקים. וברש"י שם ומשה היכן היה, אלא שהיה עומד ומשמש לפניהם... "לפני האלוקים, מכאן שהנהנה מסעודה שת"ח מסובין בה כנהנה מזיו השכינה" עכ"ל. קשה כאן ב' קושיות א. איך משה היה עומד ומשמש עליהם, הרי איתא בחז"ל (תוס' בב"ב) שמשה היה מלך כל ה-40 שנה במדבר, וקיי"ל (כתובות יז.) מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול. וע"ק היכן מצינו כאן כל הנהנה מסעודת ת"ח כנהנה מזיו השכינה? וי"ל ע"פ סוטה מא. דאיתא שם שמלך צריך לנהוג כבוד בעצמו, ופרכינן והרי אגריפס המלך עמד וקרא בתורה, וחכמים שבחוהו שהכניע עצמו לתורה, ולמה שבחוהו הרי הוא היה צריך לנהוג כבוד בעצמו ולשבת? ומתרצת הגמ', מצווה שאני, וביארו שם בתוס' שכיוון שזה היה בעזרה היה מותר לו לעמוד במקום שכינה. וממילא הכל מובן. משה עמד ושימש עליהם, ואיך שימש אותם הרי אסור למלך להוריד מכבודו, ולכן ממשיך רש"י שכשת"ח אוכלים יחד הווי כנהנים מזיו השכינה, ובמקום שכינה שרי למלך למחול על כבודו. גרש כרמל. עיר דוד.

יח ז. ויצא משה לקראת חותנו. פרש"י כבוד גדול נתכבד יתרו באותה השעה כיוון שיצא משה יצא אהרון נדב ואביהוא ומי רואה אותם יוצאים ואינו יוצא. הט"ז מקשה דלכאורה דברי נביאות יש כאן, דמנ"ל לרש"י שאהרון ונדב ואביהוא יצאו, דבשלמא כל ישראל שיצאו בגלל שמשה יצא הוא מובן מסברא, אך מנלן דאהרון ונדב ואביהוא יצאו. וי"ל דהוכחת רש"י מהלשון ויצא ומדלא כתיב וילך, אלא ע"כ שהוא כמו רש"י בפרשת ויצא דאיתא שם שהלשון ויצא מלמדנו שפנה זיוה והדרה של העיר. והנה אם אהרון נשאר אזי לא היה פונה זיו והדר העיר, ולי"ד ליעקב שיצא מבאר שבע ונשאר שם יצחק, דהתם יצחק היה דין ויעקב רחמים, וא"כ פנה זיו והדר העיר מבחינה של רחמים, אבל משה ואהרון ה"ה שקולים בדיוק אותו הדבר ואם אהרון היה נשאר בעיר לא היה כתוב ויצא-שפנה זיוה והדרה של העיר. והנה רש"י ב'אחרי מות' כותב שנדב ואביהוא היו יותר ממשה ואהרון, ואם הם נשארו אז היה צריך להישאר הדר העיר, אלא ע"כ שגם הם יצאו ומי רואה אותם יוצאים ואינו יוצא.

יח ט. ויחד יתרו. רש"י כותב כאן גר עד עשרה דורות אל תבזה גוי בפניו. יש לעיין מהו השיעור הזה של עד עשרה דורות שמצינו בהרבה מקומות בש"ס לגבי גרים? וי"ל דהנה

מצינו בירושלמי דבריה בטלה בשיעור של תתק"ס והנה בכל אדם שותפים ביצירתו אביו ואמו חצי חצי. ובדור השני יש בו רבע מכל אחד, ובדור השלישי שמינית, וברביעי אחד מטז'. ובחמישי אחד מלב'. בשישי אחד מסד'. ובשביעי אחד מקכח'. ובשמיני אחד מרנו', ובתשיעי אחד מתקיב' נמצא שאדם בצאצא של דור עשירי שלו יש בו יותר מאלף וכד' חלקים, שהוא כבר שיעור ביטול בריה, וא"א ליחס אותו כלל לדור עשירי לפניו. ולכן גר עד עשרה דורות עדיין יש לו איזה זיקה לסב סבו, משא"כ אחר עשרה דורות בטלה לגמרי כל הזיקה. הגר"א.

יח ט. ויחד יתרו. דעת רב שיתרו עשה ברית. יש לעיין איך עשה ברית הלא במדבר לא היה רוח צפונית והוא סכנה ויש דין וחי בהם? וי"ל שיתרו היה עדיין גוי כשמל עצמו ולגוי אין דין וחי בהם. דרך פיקודך.

יח יד. מדוע אתה יושב לבדך וכל העם ניצב וגו'. איתא בשבועות ל. שאסור לדיין לדון יחידי אא"כ הבע"ד קיבלוהו עליהם, ותמיד בע"ד בעמידה מלבד במקום שקיבלו ע"ע דיין שידונם יחידי. אומר המשך חכמה לפי"ז מובנת טענת יתרו, מדוע אתה יושב לבדך לדון? ואם תאמר שקיבלו עליהם, אז למה כל העם ניצב עליך בעמידה הא במקום שקיבלו ע"ע שתדונם יחידי אז הבע"ד יושבים ואילו כאן עומדים. ויען משה ויאמר: הרי יש ב' טעמים למה צריך ב"ד של ג. א. משום השראת שכינה שקיים רק בג. ב. משום שבמקום ויכוח יבוא השלישי ויכריע. והנה אצל משה לא היו ב' הבעיות האלו כלל. כי הבעיה הראשונה לא קיימת כי אצל משה שרתה השכינה אפי" כשהיה לבדו, וזה מה שכתוב כי יבוא אלי העם לדרוש אלוקים היינו שאלוקים עמו, ולגבי הטעם השני, אף אחד לא יחלוק על משה שלימד את העם את התורה וזהו שאמר והודעתי את חוקי האלוקים.

יח יז – יט. מדוע אתה יושב לבדך וכל העם ניצב עליך וגו'. איעצך ויהי אלוקים עמך. קשה מה שאל יתרו מדוע אתה יושב, הרי הוא ראה שבאים לשאול שאלות ולכך הוא יושב. ועוד מה זה שאמר ויהי אלוקים עמך, וכי עד עתה לא היה אלוקים עמו? והנראה לומר בזה, אומר ה'מעשה רוקח', דהנה איתא בפסוק אלוקים ניצב בעדת קל בקרב אלוקים ישפוט, והיינו שהקב"ה שוכן בב"ד, ואין לומר שנמצא בזמן שבעלי דינים שם, כי אחד מהם הוא משקר ודובר שקרים אינו מקבל פני השכינה (סוטה מב), אלא הקב"ה שוכן בתוכם זה בזמן שהבע"ד יוצאים והדיינים נשארים לדון בענייניהם (כך מבואר בזוהר), והנה זה הכל כשדנים שלושה, אבל כשמה דן לבד הבע"ד לא יוצאים, ואין אלוקים עמו כי אחד מהבע"ד הוא משקר, וזהו שאמר יתרו מדוע אתה יושב לבדך וכל העם ניצב עליך, הדגש שלו היה על לבדך, והעצה היא שימנה דיינים ואז כשהיו שלושה יהיה אלוקים עמך, כי אלוקים ניצב בעדת קל.

יח טו-ז. כי יהיה לכם דבר בא אלי ושפטתי בין איש ובין רעהו. הלשון בא אלי זה קשה, כי היה צריך לכתוב באו אלי. וי"ל ע"פ הנפסק בשו"ע חו"מ, שאף שבאה לדיין שאלה שהוא כבר דן בה בעבר אסור לו לפסוק על סמך המשפט ההוא, אלא חייב לעיין מחדש על כל הדיון. וזה כוונת הפסוק: כי יהיה לכם דבר שכבר בא אלי, היינו שהמילה בא מתייחסת למילה דבר, כלומר שהדבר כבר בא אלי, אז ושפטתי בין איש ובין רעהו, כלומר שאדון בדבר כמו בדין חדש. עוי"ל שכידוע באיסור והיתר אנשים סומכים על חבר שישאל את השאלה, משא"כ בדיני ממונות אדם לא יסכים לשלוח את השכן לרב שיכריע בדיני ממונות שביניהם, והוא עצמו יבוא לשאול את השאלה. זה היום! אבל בדור המדבר אנשים היו נעלים, וכשהיה להם דבר, היינו ריב בדיני ממונות, אזי בא אלי בן אדם אחד כי השני סמך עליו.

יח כ. והודעת להם את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. הגמ' בב"מ ל. אומרת שכוונת הפסוק היא כך והודעת זה בית חיייהם והיינו ללמדם אומנות, את הדרך זה גמ"ח, אשר ילכו זה ביקור חולים, בה זה קבורה, המעשה זה הדין, אשר יעשון זה לפני משורת הדין. מקשה ע"כ הבן איש חי בספרו בן יהוידע מה יתרו הכניס את העניין הזה לכאן, הרי הוא בא ליעצך בעניין ריבוי האנשים שבאים לדון ולמה הוסיף את כל הנאום הזה בענייני חסד ואומנות? ותירץ שם שזה גופא מה שבא יתרו לומר הנה יש עליך כ"כ הרבה אנשים ולמה כי כל אחד תובע את השני בדיני

ממונות וסכסוכים ולמה זה קורה כי אנשים משועממים, לכן תלמד אותם אומנות כד הם יהיו עסוקים באומנותם ולא יהיה להם פנאי לתבוע את השכנים, גם בגלל הנזק שיגרם להם בהפסד יום עבודה, וגם בגלל שיהיו עסוקים באומנותם. דבר שני תלמד אותם לעסוק בגמ"ח ומי שעוסק בגמ"ח בדרך כלל הוא נהיה באופן טבעי וותרן. וגם שיתעסקו עם חולים ומתים ואז הם יראו איזה צרות נוראיות יש בבתי חולים, וסוף אדם למיתה, הם לא יתעסקו בקטנות בענייני ממון, ומה שישאר אח"כ למי שכן יבוא לתבוע תלמדם את הדינים ולפנים משורת הדין.

יח כב. כל הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם. ובהמשך הפרשה כשעשה משה כעצתו נאמר את הדבר הקשה יביאון אל משה. הקשה ולא הגדול? וי"ל שיתרו דיבר במושגים שלו ובחוקות הגויים משפט על סכום גדול הוא משפט נכבד וגדול ואילו בסכומים קטנים הוא משפט קטן ופעוט, אבל בישראל דין פרוטה כדין מאה וסכום גדול דינו כסכום קטן, לכן כשהורה משה לדיינים כיצד לפעול נקט בלשון הדבר הקשה שהוא קשה ומסובך מצד עצמו שאותו יביאו אליו. רבי חיים ברלין.

יח כב. ושפטו את העם בכל עת. התוספת בכל עת נראית קצת תמוהה כי היא לשון שאינה מצויה במקרא? וי"ל דהא קיי"ל שאין דנים בלילה וכתב הסמ"ע חו"מ סימן ה ס"ק ז דלאור הנר אפשר לדון בלילה, והנה במדבר היה עמוד אש בלילה לכן כתוב ושפטו את העם בכל עת לגלות לנו שלאור אפשר לדון גם בלילה. משך חכמה.

יח כג. אם את הדבר הזה תעשה וגועל מקומו יבוא בשלום. איתא בברכות סד. הנפטר מחברו אל יאמר לו לך בשלום אלא לשלום וכו'. הנפטר מן המת יאמר לו לך בשלום. ולפי"ז צ"ע אמאי אמר יתרו למשה וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום. אומר הח"ח, דיי"ל ע"פ מה שכתוב שמי שחייב לשני כסף ירד בגלגול, ואמר יתרו תמנה דיינים טובים לדיני ממונות וכל העם הזה יבוא בשלום, ולא ירדו בגלגול כמו שאומר למת ינוח על מקומו בשלום.

יט ב. ויבאו מדבר סיני. הנה הר תבור והר כרמל רצו שהקב"ה יתן עליהם את התורה, והקב"ה לא רצה משום שהיו גבוהים וגאוותנים, ומבואר בב"ב שהיו בגובה ד' פרסאות שהוא 32000 אמה. והקב"ה הביא את התורה על הר סיני שהוא נמוך יותר וכתוב במדר"ר פרשת בא שהוא היה 500 אמה. והנה לכאורה למה הקב"ה לא הביא את התורה על מישור לגמרי? י"ל שגם בתורה צריך קצת גבהות הלב ומבואר בסוטה ה. ששמינית שבשמינית מותר לת"ח שיהיה בו גאוה, ודי"ז נלמד מהר סיני שהוא 500 אמה והוא בדיוק שמינית שבשמינית מ- 32000 אמות. חנוכת התורה.

יט ג. ומשה עלה אל האלוקים. איתא בשבת פח: בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה מה לילוד אשה ביננו, אמר להם לקבל תורה בא, אמרו לפניו תנה הודך על השמים אמר לו הקב"ה החזק בכסא כבודי והחזר להם תשובה, אמר להם משה כלום יצה"ר יש ביניכם מיד הודו לו לקב"ה. לכאורה יש לדקדק מדוע מיד הודו לו, ותו הלא התורה היתה בשמים כבר אלפיים שנה ומדוע נתעוררו רק עתה לבקש. וי"ל אומר החיד"א דמצינו בקידושין לא. שגדול המצווה ועושה יותר ממי שאינו מצווה וכתבו שם התוס' בטעם הדבר כי המצווה דואג יותר ומצטער מפני היצה"ר. ולפי"ז אפשר לומר שעד אותו הזמן סברו המלאכים שגדול אינו מצווה ועושה כעת כשראו שמשה בא לקבל התורה הבינו שגדול המצווה ועושה, אמר להם משה בכ"א לנו יש יצה"ר ולכן גדול המצווה ולכם אין אז לכם גדול האינו מצווה.

יט יז. ויתיצבו בתחתית ההר. אמרו חז"ל מלמד שכפה עליהם את ההר אם אתם מקבלים את התורה מוטב, וא"ל שם תהא קבורתכם. שבת פח: . וקשה למה שם תהא קבורתכם? ונראה לבאר ד"ז ע"פ דברי הגמ' בסנהדרין לט. שמסופר שם על מין אחד ששאל את ר' אבהו הרי הקב"ה כהן שנאמר ויקחו לי תרומה ואיך נטהר אחרי קבורת משה במה הוא טבל? ועיי"ש מה שתירץ לו רבי אבהו. ובתוס' שם הקשה מדוע לא שאל איך בכלל נטמא למשה הרי הוא כהן, ותירצו בתוס' משום דישראל נקראו בנים למקום ושירי לכהן להיטמא לבנו. והנה בשבת שם איתא שבבי דברות הראשונות פרח נשמתם של ישראל, והקב"ה החיה אותם, וצ"ל שהחיה אותם אפי' שכביכול

הוא נטמא משום שישראל נקראו בניו, אלא שכל זה רק אם יקבלו את התורה אז הם נקראים בניו, אבל בלא"ה שם תהא קבורתכם כי הקב"ה כהן ולא יטמא להם.

כ ד. אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ. מובא בגמ' אכל פוטיתא (שרץ המים) לוקה ארבעה, נמלה לוקה חמש, משום שרץ השורץ על הארץ, צרעה לוקה 6 משום שרץ העוף. והסימן לזה שככל שהשרץ נמצא במקום יותר גבוה האוכל לוקה יותר מלקות. ולכן השורץ בים שהוא נמוך מהארץ לוקה 4 ובארץ שהוא גבוה יותר לוקה 5 ואילו העוף שבשמים לוקה יותר. ודבר זה מרומז בפסוק שלפנינו. **אשר בשמים** ר"ל האוכל משרץ הפורח בשמים לוקה **ממעל**. כלומר יותר מכולם, **ואשר בארץ** והיינו ששרץ השורץ בארץ לוקה **מתחת** דהיינו פחות משרץ העוף, **ואשר במים** אז לוקה **מתחת לארץ**. ר"י פתיה.

כ ז. כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשווא. הטעם ששבעת שווא היא העבירה היחידה שכתוב בה לא ינקה, אומר רבי מאיר מפרמישלאן, כי כל עבירה נכתבת בשמים בספר זכרונות, וכשעושה תשובה היא נמחקת. אבל שבעת שווא שנשבע בשמו של הקב"ה כיוון שזה שם השם אסור למחוק. ולכן לא ינקה (לא ימחק) את אשר נשבע לשווא.

כ ח-ט. זכור את יום השבת לקדשו. ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך וביום השביעי שבת לה'. הגאון מקשה בשביל מה הוצרך לומר ששת ימים תעבוד, הרי בא לומר דין דביום השביעי תשבות. ועוד מה זה ועשית כל מלאכתך, מה זה כל. וי"ל, אומר הגאון, ע"פ שבת סט. אמר רב הונא היה מהלך במדבר ואינו יודע שבת מונה שישה ימים ומשמר יום אחד, ובכל יום עובד רק כדי פרנסתו ואפילו ביום ההוא שמשמר. וזה מה שאמרה תורה זכור את יום השבת לקדשו-היינו שתזכור תמיד מתי יום השבת עי"ז תרוויח ב' דברים: א' כל ששת ימים תעבוד ועשית **כל מלאכתך** ולא רק כדי פרנסתך. ושנית שביום השביעי שבת לה' אלוקיך ולא תעשה כל מלאכה כלל, אלא תוכל לשבות לגמרי.

כ ט – י. ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך. ויום השביעי שבת לה' אלוקיך. להלן בפרשת ויקהל שינה הכתוב ואמר ששת ימים תַעֲשֶׂה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש. וי"ל דאיתא בשו"ע שבני"א שאינם עוסקים בתורה כל השבוע יעסקו יותר בתורה בשבת. אבל בני"א שעוסקים בתורה כל השבוע ימשיכו בשבת קצת אוכל ושתיה. והנה ששת ימים תעבוד הוא שמלאכתם נעשית על ידם אז יש דין ביום השביעי **שבת לה'** והיינו להקדישו רק לתורה כי כשעובדים במשך השבוע אז בשבת צריך להקדיש הזמן ללימוד, אבל להלן בויקהל זה ששת ימים תַעֲשֶׂה מלאכה והיינו שמלאכתן נעשית ע"י אחרים (וכדאיתא במכילתא ויקהל שכשבני אדם עושים רצונו של מקום אז מלאכתן נעשית ע"י אחרים), ואז יש דין שביום השביעי יהיה לכם קודש והיינו לכם שהשבת יהיה לו דין של לכם.

כ יב. כבד את אביך ואת אמך. הגמ' בקידושין לא: אבא אומר השקני מים ואמא אומרת השקני מים איזה מהם קודם? אביו קודם, שאתה ואמך חייבים בכבוד אביך. ושאלו תלמידיו את הגר"ח מבריסק הרי אבא נחשב לאבא רק מכח רוב וחזקה, ואמא היא בוודאי האמא, וא"כ אין ספק מוציא מידי ודאי, ויהיה עליו לכבד את האמא? ותירץ הגר"ח (מובא בסטנסיל) שאם יעשה כבוד אמו מחמת שהאבא הוא ספק והיינו שחושד בה שזינתה, אין לך בזיון גדול מזה, ולכן הנח כבוד אמך.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

מצוות עונג שבת

בפרשתנו זכור את יום השבת לקדשו. ואיתא ע"כ בגמ' ביצה טז. תנו לב לזכור תמיד את יום השבת, שאם נזדמן לך חפץ יפה, תהא מזמינו לשבת. אמרו על שמאי הזקן, שכל ימיו היה אוכל לכבוד שבת. כיצד: ביום ראשון היה הולך לשוק ומחפש בהמה נאה לכבוד שבת, ואומר: זו לשבת. למחרת כשהיה עובר שוב בשוק, אם היה מוצא בהמה אחרת טובה יותר מהראשונה, היה קונה את השניה לשבת, ואוכל את הראשונה כדי שהטובה יותר תהיה לכבוד שבת, וכן בכל יום ויום, נמצא שכל אכילתו היתה לכבוד שבת. נאמר בנביא ישעיה אם תשיב משבת רגלך עשות חפציק ביום קדשי

וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכבד וגו' אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך. אמר רבי יוסי: כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים, (בלי גבולות) רב נחמן בר יצחק אמר: ניצול משעבוד גלויות. רב אמר: נותנים לו משאלות לבו. איתא בגמרא: שאל רבי יהודה הנשיא את רבי ישמעאל, עשירים שבשאר ארצות בזכות מה זכו לעושרם? אמר לו: בשביל שמכבדים את השבת. ובשבת קיט רבי חייא מספר שהוא התארח אצל עשיר ענק מאוד והגמי מביאה תיאורים שהשולחן שלו לבד היה שוקל טונות של זהב ממשיכה הגמי שאלו רבי חייא: בני בזכות מה זכית לכך? אמר לי: מוכר בשר הייתי, ומכל בהמה שהיתה נאה אמרתי זו תהא לשבת, אמרתי לו אשריך שזכית, וברוך המקום שזיכך לכך. איך מקיימים עונג שבת מבואר בגמי באוכל משובח וכתב הרד"ק (ישעיה נח יג) מצות עשה לענג הגוף ביום השבת במאכלים ערבים וטובים, והגמי מביאה את סיפורו הידוע של יוסף מוקיר שבת שהתעשר בזכות שכיבד את השבת בדגים טובים. הרב פינקוס בספרו על השבת מביא ע"כ שלכאורה קשה הלא השבת היא קדושה ואיך אפשר להתנהג בה בדברים גשמיים כאוכל טוב וכדו"? אומר הרב פינקוס כשאדם נמצא בביתו הפרטי והוא חושב על הגדלות שלו באמת הוא איננו צריך לאכול, ואדרבה מעלה גדולה היא מידת הפרישות, וההסתפקות במועט. אבל אם למשל הוא יהיה בבית רבו שהוא גדול הדור והוא יכבד אותו לאכול עמו מאכלים טובים האם הוא יאמר אני מסתפק במועט תביא לי לחם יבש ומלח? ברור שלא, כי אצל גדול הדור כל הרצונות בטלים לרצון הצדיק כי אין מסרבין לגדול, כששבת נכנסת אנחנו כביכול לא 'בתמונה' נמצאים אנו בביתו של השם יתברך, אנו אורחיו הסועדים על שולחנו, והשם יתברך אומר לנו: ברצוני שתיהנו מהמטעמים שלי, ואין מסרבין לגדול, אנחנו חושבים רק על רצון ה' כביכול אוכלים ושותים יחד, והאכילה מביאה לקירבת ה' אדירה. זהו עניינה של מצות עונג שבת.

אומר הזה"ק האדם שאוכל ושותה ושמח בשבת ובימים טובים. כל מה שמוציא על האכילה והשתיה, הוא ילונו להקב"ה בהלוואה, והקב"ה יתן לו כפל כפלים מכל מה שהוציא על זה. וכתב בתיקוני הזוהר (תיקון י"ט דף לח) וז"ל: ובשבת נאמר: לוו עלי ואני פורע ומי שלא מוסיף באכילה ושתיה בשבתות וימים טובים, השבת סגורה בעדו, ובגלל זה אמרו רז"ל כל המוסיף מוסיפין לו וזה תוספת רוח קדושה, וכל הגורע, גורעין לו נשמה יתירה, ונשאר עני. ואם הוא חכם, מסתלקת ממנו חכמתו, ואם הוא עשיר בממון, מסתלק הממון ממנו, ונשאר עני, יבש. כמו שהוא מנע מלמעלה נשמה יתירה, שהיא נשמת כל חי, ונשאר יום השבת עני, כך מתרחקות ממנו ברכות העליונות, וזה מדה כנגד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, צומחת לו מזה הרבה טובה. כתב בספר חמדת ימים דברים נפלאים על מצות עונג שבת. ענין הוצאות שבת האיש הירא אפילו אם הוא צריך לאחרים, אם יש לו מעט משלו צריך לזרז עצמו לכבד את השבת ולענגו, כי לא אמרו עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות אלא למי שהשעה דחוקה לו ביותר. ואמרו ז"ל כל מזונותיו של האדם קצובים לו מראש השנה, חוץ ממה שמוציא לכבוד שבתות וימים טובים וכו' וכל אשר יוציא לכבוד שבת הן מעט הן הרבה, כל אחד לפי שיעורו, מן השמים כופלים לו. ועל כן האיש התמים יזהר שלא להניח עונג שבת בשביל הוצאה יתירה. וכל המענג את השבת מעוני סופו לקיימה מעושר. **אמר רבה בר בר חנה**: יום אחד הלכתי עם ישמעאלי אחד, ונשאתי משא, על כתפי. ואמר לי הישמעאלי: שקול יהביך, ושדי אגמלאי! "הרם משאך, והשלך על הגמל שלי". והוא הנרצה לענין השבת, דאף אם ימצא לך משא כבד ללוות מעות מבני אדם לענג את השבת, אל תאמר אקיים בעצמי עשה שבתך חול, אלא השלך על ה', כמו שאמר הכתוב והתענג על ה', ואף שהוא יהבך, משא כבד, למצוא מעות לכבד את השבת, השלך על ה', כמו שאמר הוא יתעלה, "בני לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע", והוא יכלכלך, כי לא יתן לעולם מוט לצדיק, אלא מתמוטטין וחוזרין ועולין, ולפי רוב הכבוד והעונג, מוסיפין להם במדה גדושה.

האדמו"ר רמ"מ מרימנוב היה אומר: שיש לאדם לכוין באכילת השלש סעודות של שבת קודש, כשאוכל פרוסת המוציא בלעיסה ראשונה, יכוין שע"י האכילה הזאת לא יחסר לו מזונו של יום ראשון הבא עליו לטובה, וכן כשלוקח לעיסה שניה לתוך פיו

יכוין שלא יחסר לו ביום שני, וכן לכל יום מששת ימי המעשה ועי"ז ימשיך פרנסה לכל ימות החול.

בספר נפש שמשון (שבת) מסופר על הרב שמשון דוד פינקוס שבדרך כלל לא היה לו שיג ושיח עם הוויות העולם הזה ותענוגיו, בששת ימי המעשה כמעט ולא אכל אכילה של ממש, לא חשב על ענייני אוכל ובודאי שלא חיפש תענוגים אחרים, הנה בערב שבת קודש, יצא מגדרו תרתי משמע, הוא יצא מד' אמותיו ביום ערב שבת קודש אל חנות המכולת, הקניות לשבת קודש קיבלו גוון אחר, מיוחד, ושעת הקניה גופא היתה עסק של עבודה שלימה תמימה ומיוחדת. במשך תקופה מסויימת צירף אליו שני אברכים, כדי לחזקם במצות האמונה בה', ותוקף קדושת השבת שהיא יסוד האמונה, ובכך הוא ביקש להעניק להם את המימד האמיתי וההתייחסות הגבוהה להכנות לשבת קודש, ללמוד וללמד שהקניות לשבת אינן עסק גשמי, אלא עבודה רוחנית, דברים העומדים ברומו של עולם. אחד מאותם אברכים העניק תיאור קצר על אותה שעת קניות 'בחברותא' עם הרב זצ"ל. היינו נכנסים עם הרב אל המכולת, ומיד בכניסה היה לוחש לנו בסערה, זכרו: החנות עתה כולה שלכם, הכל בחינם, הכל ביד רחבה, הכל על חשבון הקב"ה, כמו שאמרו חז"ל (ביצה טז). "כל מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה ועד ראש השנה, חוץ מהוצאות שבת ויום טוב, שאם הוסיף מוסיפין לו" הנה אם היו מציעים לכם לערוך קניות במכולת בחינם, האם לא הייתם קופצים על ההזדמנות וממלאים עגלות שלמות?! ובכן יש לכם הזדמנות חד שבועית, לערוך קניות לשבת על חשבוננו של מלך מלכי המלכים הקב"ה. נקל לתאר כיצד נראו הקניות לאחר הקדמה זו, קנינו ביד רחבה ועל פי המבואר בשו"ע ריש סי' רמב עד כמה מותר להרחיב את ההוצאות, ובד בבד עם הדגים ורוב מטעמים מיני מתיקה ומגדנות לילדים, רכשנו עולם חדש, עבודה של אמונה, עבודה של בטחון, של דביקות בקב"ה, של תחושה עמוקה ופנימית כי בידו אנחנו, כאשר אנו מוקפים בחביבותו הטהורה של הרב זצ"ל. בנו שהתלווה אליו בהזדמנות 'לעבודת הקניות' שאל, אבא, הניחא לענין המוצרים המשמשים לעונג שבת, עליהם ודאי התכוונו חז"ל "חוץ מהוצאות שבת וימים טובים" אולם מה באשר לאותם מיני מתיקה או מוצרי מותרות הנשארים ובאים לבסוף לידי שימוש בשאר ימות השבוע, והלא אינך קונה בצמצום לשבת בלבד, אלא ברוחב לב, כאשר סביר להניח כי יישאר שפע גדול גם לששת ימי המעשה? עמד אביו על דעתו ואמר, אין זה משנה מתי משתמשים בפועל במצרכים אלו, מאחר ואני קונה את המוצרים כולם לכבוד שבת המלכה, ומכוון לכך, הרי שאינם על חשבוננו, אפילו אם בסופו של דבר באים הם לידי שימוש במשך השבוע. את הגישה הזו, על פיה הקניות הנערכות לכבוד שבת קודש אינן כרוכות בהוצאה כלשהי, אלא הן על חשבוננו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, הביא לידי ביטוי לא רק בקניות שערך הוא עצמו, הוא הקפיד להנחיל את התחושה המעשית של אמיתות דברי חז"ל גם לילדיו, כאשר מפעם לפעם העניק להם בערב שבת את ההזדמנות לגשת למכולת, ולקנות ככל העולה על לבם, מחלקים עתה ממתקים בחינם במכולת הכריזו בביתו... יכולים אתם ללכת ולקנות ממתקים כרצונכם לכבוד שבת... "כל מזונותיו של אדם קצובים, חוץ מהוצאות שבת ויום טוב" היום לא עולה כסף, הילדים מיהרו אל המכולת וקנו לכבוד שבת קודש, גם אם בכל ימות השבוע לא שידר בביתו תחושה של צמצום או דחקות, לא מותרות חלילה, הרי שבשבת קודש היה השפע גדול שבעתיים מבלי כל השוואה לשאר ימות השבוע, כי התורה קבעה שישנה אפשרות להתענג בתענוגים ברווח גדול על חשבון אוצר המלוכה, ומי לא ינצל הזדמנות נפלאה מעין זו. ואגב גם בשבתות בהן שהתה משפחת פינקוס מחוץ לביתה, כגון בסמינרים שנערכו בבתי מלון שונים, זכר לצייד את בני ביתו במיני מתיקה ובשתייה ברוחב לב, וליטול עמו את כל הכבודה הזו אל מקום האירוח, מי יודע מה יגישו לנו במקום זר היה טוען, ומוודא שלא יחסר חלילה מאומה מהנצרך, כדי לכבד ולענג את השבת. זהו רק פן אחד 'בעבודת הקניות לכבוד שבת קודש' אולם פנים נוספות היו לה 'לעבודה' זו.

הרבנית פינקוס ע"ה שתמיד נמנעה מלהשתמש בתלמיד חכם ועשתה ככל יכולתה שבעלה לא ייאלץ לעסוק בענייני הבית, ידעה שביום ערב שבת הרב נוטל לעצמו זכות וחלק בהכנות לשבת, את אותם מצרכים שקנה במכולת, השתדל לשאת בעצמו אל

ביתו, רבה של הקהילה, (ק"ק אופקים) היה סוחר ארגזי שתיה, מאכלים וממתקים בעצמו, כאשר תושבים היו מביטים מפעם לפעם על המחזה בהתפעלות. גם בעת שהותו בחו"ל לצורך הרבצת תורה הקפיד הרב זצ"ל בכל הנוגע להכנה לכבוד שבת. מספר תלמיד שהיה עמו בעת שהותו בכולל בסאן דייגו שבצ'ילה' כי את האוכל במשך ימות השבוע הכינו האברכים בעצמם בתורנות, אולם ביום ששי לאחר התפילה, הכריז הרב ברגש קודש, כולם לצאת מהמטבח זה היום שלי. כך למשל מספר אחד משכניו, כי בערב שבת הגדול אשר חל ב"א ניסן הזדמן לרעייתו לפגוש ברבנית פינקוס, כטבען של נשים התגלגלה השיחה ונסובה אודות ההכנות לחג הקרב ובא, ובתוך כדי הדברים שאלה השכנה את הרבנית ע"ה האם התנור בביתה כבר נקי ומוכשר לפסח? את התשובה לה זכתה, לא העלתה השכנה אפילו בדמיונה, התנור מוכשר לפסח? הגיבה הרבנית בנוסח של פליאה!! הכיצד ניתן כבר להכשיר את התנור בערב שבת הגדול? הלא צריך עדיין לאפות עוגות לכבוד שבת המלכה... יתר על כן, יום ששי בביתו היה מוקדש כולו אך ורק להכנות לכבודה של שבת, ואחד מבני הבית מספר על אותו יום ששי בתחילת חודש ניסן בו הסתיימו ההכנות לשבת מוקדם מן הצפוי, והרבנית החליטה לנצל את ההזדמנות ולהספיק להתקדם קמעא בהכנות לקראת פסח, היא המריצה את הבנות לסדר את אחד הארונות, ולנקותו היטב מכל פירור של חמץ, העבודה התנהלה בשמחה בחדווה של מצוה, אולם משנודע הדבר לאבא זצ"ל מיהר להביע את חוסר שביעות רצונו בערב שבת לא עושים דבר שלא נוגע להכנות לשבת, אפילו לא לכבוד פסח, בערב שבת רק מתכוננים לשבת. סיפור נוסף מספר אברך מיוהנסבורג, שכאשר הרב התארח בביתו בשבת ומנהגו היה לא לאכול בשר מחוץ לביתו מטעמי הידור בכשרות, אולם חמין יש להכין, טרח אפוא הרב והכין חמין פרווה ללא בשר, אולם א"כ מה המיוחד 'בחמין של שבת' כזה, הוא הוסיף לחמין 'שוקולד שוויצרי' שיעניק לו טעם מיוחד.

רבי שמואל לניאדו זצ"ל ממגורשי ספרד הפליג פעם באוניה, ופתאום מת אחד הגויים אשר שהה עמם באוניה. רב החובל החליט למכור את כל רכושו במכירה פומבית, ולבסוף נשאר פח אחד של דגים שאף אחד לא רצה לקנותו. מאחר והרב היה רגיל באכילת דגים לכבוד שבת, לא רצה לוותר על מנהגו גם בהיותו באוניה, וקנה את הפח בכמה פרוטות. ויהי אך כשפתח הרב את הפח נמצאו בשורה העליונה דגים, אך מתחתיהם נמצאו מטבעות זהב ואבנים טובות לרוב והתעשר הרב עושר גדול, דוקא בשעת דחקו, בעת היותו גולה מספרד. לימים כשביקשו אנשי ארם צובה רב עליהם, שלחו למרן השולחן ערוך רבנו יוסף קארו זיע"א שיואיל בטובו לבוא לכהן אצלם כרב, אך הדבר לא התאפשר למרן, והוא שלח להם בזו הלשון "אשלח לכם את הרב שמואל לניאדו שהוא איש שר כמוני". (ספר הזכרון כנסת עזרא עמוד קי).

מעשה שהיה בזמן החפץ חיים, ביהודי אחד שהיה חולה וסבל מחומציות בקיבה, והרופאים אמרו שאסור לו לאכול דבר שנשתהה אחר הבישול. ניגש אותו יהודי ושאל את רבינו החפץ חיים זצ"ל אם הוא רשאי לאכול חמין בשבת, כי הרי לפי דברי הרופאים זה יכול להזיק לו. אמר לו החפץ חיים: כשאדם אוכל לכבוד שבת, שבת היא מלזעוק ולא יהא לו שום היזק. אבל היהודי הזה לא נחה דעתו, וחזר ואמר: רבי אבל אולי זה יזיק לי? אמר לו החפץ חיים, אם כך שאתה חושש כל כך צריך אתה לעשות את מה שהרופאים אמרו לך. ופירש את דבריו ואמר: אם אתה מקבל את דברי חז"ל כפשוטם, ומאמין בדבריהם באמונה מוחלטת, אין ספק שלא יהיה לך שום היזק, אבל אם אתה מפקפק בלבך, הרי השבת לא תגן עליך, ואתה חייב לעשות מה שהרופאים אמרו לך. (שלמי תודה לרבי בן ציון פלמן עמ' רסד). כמו"כ ידוע מהר"מ מנדבורנא שהיה מצניע את הקוגעל של שבת, ואחר זמן רב היה מרפא חולים בזה.

הבן איש חי מביא מעשה שהיה בדורות הקדמונים בבגדאד יע"א. יהודי אחד המיר דתו לדת הישמעאלים אצל הממשלה, וכפי דתם לא תתקיים המרתו, אלא עד שיבוא חכם היהודים שבעיר וידבר עמו ביחידות (בארבע עינים), באיזה דברים שירצהו לחזור בו, וכאשר זה ישמע דברי הרצויים של החכם ויסרב ולא יקבל דברי החכם, אלא רק להמיר, אז תהיה ההמרה שלו חזקה שאינה תלויה בשום אונס וסיבה, אלא נמצא שהוא אוהב דתם בלב ונפש. ואותו היהודי בא אצלו החכם שבעיר, וידבר עמו

כמה דברים יקרים וטובים למשוך לבו לדת ישראל, ולא יכול, אלא זה עומד עדין במרדו להמיר. וקודם שנסתלק החכם, בא יהודי אחד חבר של זה, והוא יודע שמקטנותו ערבים לו הביצים של שבת, אשר מניחים אותם על החמין של קדירה, ואוהב לאכול בכל שבת קודש שבעה ושמונה ביצים, מחמת שערבים לו הרבה, ויגש אליו ויאמר לו: אם תמיר את דתך, מה תעשה בשביל הביצים של שבת קודש, כי זה העריבות של הביצים לא תמצא כי אם אצל היהודים שומרי שבת... ודבריו של זה, תיכף עשו פירות בזה האדם, וחזר בו מן ההמרה בשביל ביצים של שבת קודש.

מסופר על האדמו"ר מצאנו כשהיה בתקופת השואה במחנה אושביץ, ראו אותו שחזר על פתחי הצריפים בצהרי יום השבת ושאל בקול מתחנן מי מבני עמו מוכן להתחסד איתו, כי הוא מוכרח בשעה זו לקיים מנהג אבות ולאכול חתיכת בצל לכבוד שבת. וכאשר אורו עיניו משהושיט לו אי מי מעט גלדי בצל ראויים לאכילה אשר השיג בדרך מופלאה ממטבח המחנה, פרש לו אל פינתו וישב, ובכה שעות שלמות, עם הבצל בידיו, כשעיניו העצומות יורדות פלגי דמעה. אושביץ היה המדור השביעי בגיהנום של מטה, שאול תחתיה, שמה פירפרו שלדי אנוש את פרפורי חייהם האחרונים, ענני דם ואש ותימרות עשן התאבכו שמה לכל מלוא האופק. האדם באושביץ אשר עוד לא איבד צלמו, נאבק בצפרניו את מאבק הקיום הפיסי הגואש, ואת חזות הכל ראה בפרוסת לחם יבשה בלגימת מים מלוחים, או בקצהו של דרגש מזוהם לשכיבה. המוח המרוצץ לא היה מסוגל לחשוב על נושאים שמעבר לקיום הנפש הבהמית, והנה בתוככי אושביץ זו, התהלך אדמו"ר זי"ע כיצור עילאי שאינו מעלמא הדין, שכל הסובב אותו נוגע ואינו נוגע בו, שבתוך תוכה של התופת אין לו שום דאגה אחרת, כי אם זו מהיכן לקחת בצל לכבוד שבת. (לפיד האש). מתוך דברי חיים להרב יוסף חיים אליהו שליט"א.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: כיצד יכולה האשה לתרום להצלחת בעלה וילדיה בלימוד התורה? **תשובה:** בפרשתנו כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. ונשאלת השאלה למה מוזכרות הנשים לפני הגברים, הרי הנשים לא לומדות תורה, הן רק מסייעות ללימוד הבעלים והילדים, ואילו הגברים שהם הלומדים והמקיימים העיקריים של התורה ומצוותיה, ציוו אותם רק לאחמ"כ? מתרץ ע"כ הרב וואזנר שישנו תנאי הכרחי וחיוני הקודם לעצם לימוד התורה והוא יצירת אהבה והתמסרות לתורה בתוך הבית. כדי שאדם יוכל ללמוד במנוחת הנפש הוא חייב לקבל גיבוי מלא והערכה והערצה למעשיו מהסביבה. והכח הזה נתון אך ורק בידיה של האשה, שאם היא נותנת הרגשה ואוירה טובה ומקדישה כולה לתורת בעלה או ילדיה ומחדירה שאין דבר יקר וחשוב יותר מכך, זה מהווה גורם מרכזי בהצלחת הלימוד של הבעל. והחזו"א היה אומר שאהבת תורה בכח האם לנטוע יותר מאשר האב. וברבינו בחיי כאן הביא דברים כע"ז.

שאלה: מהי הסיבה והטעם שבני ישראל הוכשרו לקבל את התורה? **תשובה:** אומרים חז"ל עם ישראל הוכשרו לקבל את התורה כשהיו כאיש אחד בלב אחד. כשהיו באחדות אז זכו לקבל את התורה, וכן לאור הגדול שניתן במתן תורה עם ישראל נעשה אז לעם, החולים התרפאו, וחזרו להיות כאדם הראשון קודם החטא, וזכו לנבואה, כי כ"א בפני עצמו לא ראוי אבל כשיש אחדות הופכים לנשמה אחת גדולה ואז זוכים לכל השפע הגדול עד חטא העגל שנלקח מהם עניין זה. וכן משה זכה לעלות לשמים בזכות האחדות של עם ישראל וכמבואר בסנהדרין יא: שכל עוד הדור לא היה ראוי לכך משה לא היה ראוי שתשרה עליו השכינה, ורק כשהיתה אחדות אז משה זכה לגילוי שכינה. עם ישראל נמדד בגדולתו על פני שאר האומות שכולם מרגישים ערבות זה לזה, והיינו כשיש יהודי באמריקה או באוסטרליה של"ע נמצא בסכנה אז יהודי שנמצא במקום רחוק אלפי קילומטרים מצטער בעבור זה, בשונה מאומות העולם שאין להם שום רגש למה שקורה מעבר לים. וזוהי מצוות ואהבת לרעך כמוך כי כולנו כאדם אחד, וזוהי תמצית כל התורה שאמר הלל לאותו הגוי מה ששנאו עליך לא תעשה לחברך, כי עם ישראל הוא אחד. והשבח של ישראל אצל הקב"ה הוא מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ והיינו שאנו אחד, וכשיש אחדות השכינה שורה, ומצליחים

במלחמות כמו שכתוב דורו של אחאב למרות שעבדו ע"ז נצחו במלחמות משום שהיו באחדות. וזוהי גם מצוות לא תיקום ולא תיטור כמו שכותב הירושלמי היה חותך בשר בידו אחת ונחתך עי"ז ידו השניה האם יעניש את היד הראשונה ויחתוך אותה וודאי שלא, כי זה גוף אחד. וכמו"כ כשהשן נשכה את הלשון אדם לא יעקור את השן, כי זה גוף אחד. ואין ישראל נגאלים עד שתהיה ביניהם אחדות.

שאלה: כיצד עלינו להתייחס לרעידות האדמה שהיו השבוע בטורקיה? וכיצד מומלץ לנהוג במקרה של רעידת אדמה חלילה? **תשובה:** הגמרא ביבמות סג. אומרת "א"ר אלעזר בר אבינא אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל זה חסד גדול שעושה עמנו הקב"ה שמתרה בנו לשוב בתשובה ע"י שהוא מביא פורענות על אומות העולם כדי שנתעורר מזה להבין שהגדשנו את הסאה עד שמגיע לנו לקבל פורענות, ורק בגלל חסדו הגדול הפורענות מגיעה לכתובת אחרת. ולכן עלינו להתבונן במה שקרה בטורקיה ונשמע קולה בארצינו ולהתעורר מזה. יחד עם זאת, מן הראוי לציין כי מי שנקלע חלילה למקום שמתרחשת בו רעידת אדמה עליו לפעול על פי ההמלצות שפורסמו על ידי העוסקים בנושא: השהים במבנה אם ניתן, יש לצאת לשטח פתוח. אם לא ניתן לצאת מהמבנה תוך שניות ספורות, יש להיכנס לממ"ד ולהשאיר את הדלת והחלונות פתוחים, או לצאת לחדר המדרגות ולהמשיך לרדת עד ליציאה מהמבנה. רק אם לא ניתן לפעול כך, יש לשבת בפינה פנימית של החדר או תחת רהיט כבד ולהגן על הראש באמצעות הידיים. השהים בחוץ יש להישאר בשטח הפתוח ולהתרחק ממבנים, מעצים, מכבלי חשמל ומפריטים שעלולים ליפול ולסכן אתכם. הנוסעים ברכב יש לעצור את הרכב בצד הדרך לחכות בתוכו עד שרעידת האדמה תיפסק. יש להימנע מעצירה מתחת לגשר או על מחלף. השהים בקרבת חוף הים יש להתרחק מחוף הים קילומטר אחד לפחות מחשש שיגיע צונאמי ויציף את החוף. אם לא ניתן לעזוב את אזור החוף, יש לעלות לקומה גבוהה של בניין קרוב.

שאלה: אדם שלומד ומתאמץ ללמוד את חלקי התורה האם יזכור את זה בשמים? **תשובה:** מובא בכמה מקומות בחז"ל שכל מה שאדם למד יזכירו לו בשמים ולכן כדאי לקבוע לימוד בכל חלקי התורה גם אם לא זוכר ממש כעת כאן בעוה"ז, והיה אומר רבי חיים קניבסקי שזה הכל אם עשה מה שיכול בשביל לזכור והיינו שהשתדל לכך והתאמץ לזה ומובא ברבי משה פינשטיין שהכוונה היא שלמד 4 פעמים את הדבר.

שאלה: איזה עבירה קשה בפרשה אין המון העם נוהרים בה? **תשובה:** הזכרת שם שמים לבטלה. וז"ל רבינו יונה בשערי תשובה ג, יג: ויש במצות עשה מן החמורות שאין המון העם נוהרים בהן, כגון הזכרת שם שמים לבטלה, שנאמר "את ה' אלקיך תירא", ואמרו רבותינו זכרונם לברכה הוזהרנו בזה שלא להזכיר שם שמים לבטלה. ובאות סא כתב: ולא תחללו את שם קדשי זה מחייבי כריתות, כאשר יתבאר. ודע כי ההפסד והאבדון המצוי בנפשות המון העם, הלוא הוא על שפת לשון, כי הם מזכירים שם שמים לבטלה, וגם מזכירים מבלי מורא, ועל ענין זה פרשו רבותינו זכרונם לברכה. ובפלא יועץ ערך ברכות כתב: בברכת ה' צריך לזיזר מאד שלא לברך ברכה שאינה צריכה או ברכה לבטלה שעובר על לא תשא וזה ימצא בעם הארץ שרוצה להיות חסיד ולברך על כל דבר ודבר לפעמים המה כשלו ונפלו באיסור ברכה לבטלה או ברכה שאינה צריכה והולך את חכמים יחכם. ובערך שם שמים כתב: ובכלל הזהירות שלא יאמר הברכות ותפילות חטופות וקטופות דשמה אינו יוצא י"ח ונמצא שהזכיר שם ה' לבטלה וחרדה ילבש בהזכירו שם שמים כל עצמותיו יאחזמו רעד כי כל העליונים רועשים ורועדים בהזכירם שם השם איום ונורא.

שאלה: מה הסיבה שקשה לאדם להתמודד עם הצרות שלו? **תשובה:** הרב שטינמן היה אומר שאחת הסיבות העיקריות המונעות מהאדם להתמודד עם הבעיות והצרות המתרגשות לפתחו, היא משום שסבור שהצרה תשאר אצלו לעולמים, ובאמת הדבר אינו כך, ולכל התלאות של האדם יש סוף ויש גבול, ואילו היה יודע שזה דבר זמני, שבעוד זמן מה יעבור, היה לו יותר קל להתגבר על כך. בכל התלאות העוברות על האדם בחייו, היום פלוני שולט עליו, ולמחר מתהפך הגלגל לאידך גיסא. בערב ילין בכי, ולבוקר רינה, וממילא אין לאדם להתפעל ממצבו הנוכחי בו הוא שרוי, משום שהדברים משתנים ומתהפכים במהירות, ואם בני אדם ישימו על לבם דבר זה הרי

ימנעו מעצמם משברים נפשיים רבים, ולא יפלו ברוחם, ביודעם שלכל צרה יש זמן וקצבה, וכעבור תקופה הכל יתהפך לטובה בעזרת השם. מתוך קו שיח יצחק שיעורי הרב זילברשטיין 04-3760582

שאלה: איך אדם מגיע למנוחת הנפש? **תשובה:** כידוע לכל אדם ניתנו משמים כוחות ושליחות בבריאה. איך אדם יודע מה ניתן לו? לכל אחד יש איזה שהוא זמן שהוא מרגיש שהדבר הזה זה השליחות שלו, וזה ע"י הכשרון המיוחד שניתן לו ואין אותו לאף אדם אחר. ואפי' שכל התחלות קשות, אם יעשה זאת בשלימות נפשו תבוא על מנוחתה. אבל אם יתחמק לעולם לא תהיה נפשו שלוהה, וכמו שהגוף רעב אם לא נותנים לו אוכל, כך הנפש תישאר רעבה כל זמן שלא עושה את תפקידה.

שאלה: מהו שנת .. לפ"ק ומהו לפ"ג? **תשובה:** פרט קטן הכוונה היא שמוזכר כאן רק מניין השנים בלי האלפים דהיינו תשפ"ג. ופרט גדול זה שאנו מזכירים גם את מניין השנים הגדול דהיינו התשפ"ג. ונפק"מ שלפעמים כותבים הספר ייצא בשנת .. בגימטריה אז כדי לבדוק מה באמת השנה האם הכוונה היא למשל לתשנ"ד או להתשמי"ט כותבים לפ"ק או לפ"ג וכך יידע הקורא איזה שנה זה שייך.

שאלה: אנשים הנמצאים הרבה בבית, על מה צריכים להקפיד בימים הקרים הללו כדי להישאר בבריאות איתנה? **תשובה:** כידוע כשקר הגוף משתוקק ליותר פחמימות, וכשאוכל הרבה גם כשהמאכלים הם בריאים זה יכול להזיק לגוף, ודין זה מופיע ברמב"ם בכמה מקומות (ובעיקר בדעות ט טו) וכן בקיצור שו"ע, והם מבארים מדוע זה בעיה, כי כשאוכל הרבה אז מערכת העיכול לא עובדת כראוי, ונוצרים הרבה רעלים בדם, ומחלות שונות ומשונות. והוסיף הרמב"ם שזה גורם אף למוות חלילה, כי הגוף הוא כמו מכשיר חשמלי, למשל מייבש כביסה, אם תדחוס לתוכו הרבה הוא לא יפעל את פעולתו כלום. בסופו של דבר, החורף אמנם מספק לנו שלל תירוצים, אך הקפדה על שתייה מרובה, בחירת מאכלים עם ירקות ודגנים מלאים, פירות הדר, וכן אוכל חם הוא טוב ומצויין, אך הכל הוא בלי לדחוף יותר מדי לגוף, ודברים אלו יעזרו לנו לשמור על משקל ובריאות. **עוד מובא** בקצו"ע שאדם צריך לגור במקום מאוורר ועי"ז יזכה לאריכות ימים, וכן כשקר ויכול, כדאי להשתדל לישון עם חלון פתוח אפי' טיפה, ובחורף כשקר מדי ואין לו חימום מספיק, ישאיר לכה"פ חלון בחדר אחר או במטבח כדי שהבית יתאוורר, וכשיוכל יאוורר יותר את הבית. והדברים אמורים בפרט כשיש בבית מישהו חולה אז כדאי לאוורר לפחות פעם ביום את חדרו של החולה ואז שיהיה בחדר אחר כדי שלא יצטנן, כי אם לא מאוורר את הבית הוא מתמלא בחיידקים. ויש להוסיף היות וישנם ילדים שמגיבים קשה לשינויים הקיצוניים במזג האוויר וירידת חום הגוף (היפותרמיה), היא תופעה שכיחה בחודשי החורף, בקרב תינוקות וילדים הרגישים יותר לטמפרטורה נמוכה בסביבה שבה הם נמצאים. בדרך כלל עובר זמן עד שמזהים כי מדובר בירידת חום הגוף, אולם לתופעה זו עלולות להיות השלכות רבות על פעילות הגוף, קצב הלב והתפתחות זיהומים. לכן חשוב מאוד להקפיד ולשמור על טמפרטורה מתאימה בבית ועל לבוש מתאים בחוץ. ככל שהגיל צעיר יותר, הסיכון לירידת חום הגוף גבוה יותר. מאוד חשוב לזכור, כי בכל גיל קיימת סכנה של איבוד חום הגוף, ושהתופעה נגרמת כתוצאה מחשיפה לסביבה קרה. ניתן לזהות את הירידה בחום הגוף אצל תינוקות עד גיל חודשיים על ידי סימנים כגון: אפטייות ושינה. אצל תינוקות ופעוטות עד גיל שנתיים תתבטא התופעה בבכי וישנוניות. במצבים אלו יש להפשיט את הילד ולחפש על גופו כתמים אדומים וכחולים. חובה לחמם את החדר לפני הסרת בגדי התינוק. ילדים בני 3-4 שנים, עלולים להתלונן על כאבים בכפות הרגליים והידיים, ויש לבדוק היטב את הגפיים של הילדים ולבחון האם קיימים בהם שינויי צבע. בכל גיל יש לשים לב לתופעה של עור קר באזורי החזה והבטן, בליווי הסימנים המאפיינים את גיל הילד שיכולים להעיד על היפותרמיה. ובמידה והם מופיעים - יש לפנות מיידית לבית חולים. בכל המקרים חובה לדאוג לחמם היטב את הילד ולהלבישו בלבוש חם ובשמיכה. יש להלביש לתינוק בגדים חמים מאוד, אך הלבשת יתר מסוכנת ועלולה לגרום לעליית חומו של התינוק ובמקרים נדירים למוות בעריסה. לכן יש לבחור בבגדים חמים ונושמים, כמו

כותנה או פלנל. כשיוצאים החוצה, מומלץ לכסות התינוק בשמיכה, ואם קר מאוד להלבישו במעיל וכובע. בלילה קר יש לכסות התינוק בשמיכה חמה וקלה.

שאלה: מה הילד צריך לראות בהורים שלו? **תשובה:** דמויות על. והיינו לפני שמתחילים בחינוך עלינו להיות גדולים וחזקים בעצמינו כדי שנוכל להחדיר את מה שקיבלנו מהורינו ואבות אבותינו לדורות הבאים. ומנהיג זה אדם שנותן את כולו לילדים וחושב תמיד על השני במה הוא יכול להקל עליו. וצריך להיות הורה שמעריכים אותו ורק כך הוא יכול להנהיג את הבית ולהנחיל דברים. ובודאי לא יתכן שאבא ידרוש מהילד משהו שהוא אינו מתנהג כך, היינו אבא לא יכול לדרוש מהילד שישאר עד סוף התפילה כשהאב עצמו אינו נוהג כך. עוד דבר, המכובדות של האבא היא חלק מהדמות. היינו כשהאבא מסתובב בבית כמו בחוף ים אז הוא לא דמות בשביל הילד וכדברי רבי יוחנן בב"ק צא. שהבגד זה כבוד האדם. וכן אבא שמברך ברהמ"ז בזבנג, או מפטפט בתפילה, הוא לא מכובד בעיני ילדיו וממילא יקשה על האבא להחדיר ערכים.

שאלה: מה צריך להיזהר מלומר לילד? **תשובה:** צריך להיזהר מלומר לילד אתה ילד רע, ולמעט בזה מאוד. כי ילד ששומע שהוא רע זה גורם לו לפחדים, כי מכיוון שהוא רע א"כ מגיע לו עונש, ועונש מבחינתו יכול להגיע ע"י חתול או אפ"י יונה, כי ילד לא מבדיל וברגע שהוא רע נדמה לו שהוא צריך להיענש מכל כיוון. ולכן מה שכן יעשה, יאמר לילד שהוא ילד טוב אך כעת הוא טעה וכל אחד טועה, וישתדל שבפעם הבאה זה לא יקרה. מה שהילד צריך זה גב והבנה למצבו, ברגע שיש לילד מישהו שמבין אותו זה נותן לו גב עוצמתי ומוציא אותו גם ממצבים הכי קשים.

שאלה למחשבה: אם היו מציעים לאדם 2 אפשרויות, באחת, הוא גביר הגביר של העיירה, יש לו בית רחב ידיים, הוא בעל צדקה גדול ולא חסר לו כלום. מאידך, כאשר הוא עולה על יצועו, למשך 12 שעות ביממה, הוא חולם שהוא עני, מסובל ביסורים, אין לו לחם לעצמו ולילדים שלו, רודפים אותו נושים, אין לו לא יום ולא לילה. **באפשרות השניה,** כשהוא ער, הוא עני כנ"ל, ומאידך כשהוא ישן הוא עשיר כנ"ל. האם באמת יש עדיפות להיות גביר ביום, או שבכל מקרה גם תחושת הגבירות שיש לגביר, הוא ג"כ ענין של דמיון, ואין הבדל אם הוא מדמיין ביום או בלילה. יש בנותן טעם לספר את סיפורו של הגביר האגדי בשעתו אדמונד דה רוטשילד, שהיו לו כל מנעמי עולם בזמנו, אולם לא הגיע לקצה קצהו של עני בן דורינו. היה לו בבית תנור פחם, רצפות בוודאי לא היו לו, בכרכרה שלו לא היה מזגן וכשהסוסים התעייפו, הוא נאלץ לנוח איתם, האוכל שלו העשיר, היה בוודאי לחם עם כל סוגי הירקות אבל לא יותר מזה וכו' וכו'. וכל זה לא הפריע לו להרגיש הגביר של העיירה, ומאידך עני בן דורינו לא ירגיש עשיר בכזה סוג של אושר כי יש לו יותר מזה. הרי לנו שתחושת העושר והעוני, מתנהלת במחשבה.

רעיונות שנשלחו השבוע. יש להימנע מלקרוא בשבת: א. איך מיבשים נעלים שהתרטבו שמצוי מאוד בימים גשומים? יחתוך דפים מעיתון וידחוס לנעל הרבה, עד שהנעל תהיה מלאה ודחוסה בעיתונים, יעשה כך בלילה, ובבוקר הנעל יבשה גלאט. בדוק ומנוסה פעמים רבות, וכן לשעה זה ג"כ עוזר מאוד. **ב.** מה לעשות שהקשר של הנעליים לא ייפתח - לאחר הקשירה הרגילה לוקחים את ה'אוזניים' של השרוכים ומבצעים קשר נוסף (לגבי שבת שכ"א ישאל את רבותיו) ג. ופטנט מעניין: מי שקדח חור בקיר והחור יצא יותר גדול מהדיבל מה יעשה? פתרון פשוט: יקח קיסם עץ ויכניס בחור ואז ישים את הדיבל וזה נתקע הכי חזק שיש ואם זה עדיין גדול ישבור קיסם לשניים שיהיה כפול וכן על זה הדרך כמה שצריך, ואחרי שתוקע הדיבל ישבור את מה שכולט מהקיסם. **ד.** רציתי לומר פתרון לגיהוקים אבל פיתרון פיתרוני סוף כל הפיתרונות חשוב לי להדגיש שלי היתה בעיית גיהוק ברמה של חודש ברצף וזה פטנט שאני משווק ואין אדם בעולם שעשה אותו ולא נושע זה קצת מצחיק אבל 100% לשבת, לפסק קצת רגלים, ללגום מכוס מים, לא לבלוע, לכופף את הראש עד שהוא יכנס בין הרגלים ואז לבלוע.

התורה חסה. למי שיש פתרונות לבעיות המופיעות כאן נא לשלוח למיל שבסוף העלון ויזכה בכך לקיים מצוות ואהבת. **א.** רצינו לשאול איך אפשר למנוע לעצור משערות לבנות לגדול ולהתרבות (בראש) כלומר איך לטפל בזה האם יש עצה בדוקה מניסיון? **ב.** משהו יודע פתרון לרוכסן של מכנסים שנתקע באופן קבוע בכל פעם שפותחים, (קורה בד"כ ברוכסן עבה). **ג.** אני מחפש פתרון למצלמה שהפסיקה לעשות צילומים ברורים אם יש למישהו פתרון. **ד.** מה אפשר לעשות לאברך שהמספר שלו במשקפיים כל הזמן עולה. **ה.** אשמח לפיתרון מגהץ קיטור של חברת טפאל שאינו מוציא אדים והנורה של חוסר במים מהבהבת אף שיש במיכל מים. **ו.** מה הפתרון לאבנים בכיס המרה שגורמים להתקפי כאבים עזים?

הלכות הקשורות לפרשה ועוד הלכות שונות.

בפרשתנו כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשווא. אדם שלומד גמ' ומוזכר בה פסוק האם יכול להזכיר שם השם תוך כדי קריאת הפסוק אפי' שמוזכר רק חצי מהפסוק? המהרש"א בברכות ו. כתב שמותר להזכיר שם השם בשעת הלימוד, אמנם בסנהדרין קד: כתב המהרש"א לאסור להזכיר שם השם. ולמעשה נחלקו בזה גדולי הפוסקים. המג"א אר"ח רטו, וכן בברכי יוסף כתבו לאסור. ואילו השואל ומשיב וכן היעב"ץ והאבני נזר התירו וכן נהג רבי יוסף חיים זוננפלד כשהיה מסתפק האם יש לומר ברכות בשבע ברכות הורה ללמוד מסכת כתובות דף ח. ששם מוזכר השבע ברכות והיה קוראם ועם שם.

האם יש לעמוד בקריאת עשרת הדברות. וה"ה באז ישיר וכן ביג' מידות בתענית **ציבור?** ידוע שהרב אלישיב מאוד הקפיד בזה שלא יעמדו ואף אם כולם עומדים הורה שאין לעמוד משום שהוי כביכול שיש מדרגות בתורה שהם יותר ויש שהם פחות. אמנם מי שעומד בכל קריאת התורה יכול לעמוד אך מי שלא עומד דעת הרב אלישיב שאין לעמוד כלל. שיעור מרן הגרי"ש ברכות.

עם בא הרוח החזקה יש לעורר על הלכה לא ידועה: משנה בברכות ובשו"ע ומשנ"ב רכז ד שעל רוח בזעף יש לברך שכוחו וגבורתו מלא עולם. ושלא בזעף מברך מעשה בראשית. ראיתי לאחרונה קונטרס מפואר שיצא ע"י הרב מושקוביץ עם הכרעת פוסקי זמנינו והכריעו שם שכל שמתנענעים האילנות צריך לברך מעשה בראשית ופוסקי זמנינו אמרו שאפי' אם צריך להחזיק את הכובע שלא יעוף יש צורך לברך מעשה בראשית.

חידות

שינון הפרשה. תשובות ע"פ ה' א' - ב'. התשובות בסמוך לשאלות. מיועד גם לילדים: **א.** שמו של בן משה? אליעזר. **ב.** על מה ד' פקד עון אבות? על - בנים. **ג.** מה אסור לבנות את המזבח? גזית. **ד.** המשך: ויאמרו אל משה - דבר אתה עימנו. **ה.** את מי שפט משה לבדו לפני עצת יתרו? את - העם. **ו.** שיר מפורסם על הפרשה - ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ד' נעשה. **ז.** מי עוד אכל בסעודה עם יתרו מלבד אהרון? זקני ישראל. **ח.** מה היה יתרו? חותן משה. **ט.** יתרו אמר למשה שהדבר שהוא עושה לא - טוב. **י.** כבד את אביך ואת אמך למען - יאריכון ימך. **יא.** הקב"ה נושא אותנו על? כנפי נשרים. **לב.** מה יקרה לנוגע בהר? לא יחיה. **לד.** ואתם תהיו לי - ממלכת כהנים. **לה.** למי מדברים בלשון רכה? נשים. **לו.** איך נקרא בתורה אוצר חביב? סגולה. **לז.** איזה קרבן כולו כליל? עולה. **לח.** שם נוסף ליתרו - פותיאל. **לט.** איזה גרושה הוחזרה בפרשה? ציפורה. **לך.** מה השמועה 'שמע ובא' ? קריעת ים סוף. **לס.** מהיכן יודעים שהסומא יתרפא? כי כתוב וכל העם - רואים את הקולות. **לט.** כמה שרי עשרות היו? שישים אלף. **לף.** היכן מובא האיסור לגנוב ממון? לא תגנובון

חידות פרשת שבוע מאת רבי יאיר נוסבכר: **א.** שמות ספרים בפרשה? **ב.** 7 פרשות בפרשה? **ג.** 3 בעלי חיים בפרשה? **ד.** 4 פעמים כפל מילים בפרשה?

תשובות: **א.** אבי עזרי. בית יעקב. ויגד משה. חסד לאלפים. מזבח אדמה. מזבח אבנים. **ב.** יתרו (יח א) בא (יח ו) ויצא (יח ז) וישב (יחי ג) וילך (יח כז) ויקרא (יט ג)

במדבר (יט ב). ג. נשרים (יט ד) ושורו וחמורו (כ ג). ד. סקול יסקל (יט ג) ירה יירה (יט ג) שמוע תשמעו (יט ה) מות יומת (יג יב).

חידות תורניות ומהפרשה: א. איפה בתפילה אומרים 'למה היא באה?'. **ב.** היכן בפרשה כהנים לא מזרע אהרון? **ג.** איך יתכן מ' סופית באמצע מילה? **ד.** בפרשה הר סיני, יש חז"ל מה ענין שמייטה להר סיני והתשובה ידועה. מי יודע מה ענין יובל להר סיני? **ה.** איזה חפץ מזמן האבות מופיע בפרשה? **ו.** היכן מזכירים בקריאת שמע 'שמך? **ז.** בפרשת 'יתרו' יתרו נקרא רעואל. מי עוד נקרא רעואל בתנ"ך? **ח.** איזה אות חסרה מעשרת הדברות בפרשה? **ט.** היכן בפרשה מוזכר 'אלפים' לא בהקשר לשרי אלפים?

תשובות: א. בסוף אין כאלוקינו, 'בורית כרשינה- למה היא באה, כדי לשרות באה את הציפורן. **ב.** סוף הפרשה כהנים= ביכורים. **ג.** בסוף ההפטרה השבוע "לסרבה המשרה". **ד.** פרק יט' פסוק יג', במשך היובל המה יעלו בהר. **ה.** שופר הר סיני זה מאילו של יצחק. **ו.** פרשה שניה 'דגנך תירושך ויצהרדך', יצהר זה שמן. **ז.** רעואל בן עשיו ובשמת, אליסף בן רעואל- נשיא שבט גד, דברי הימים א' ט' ח' רעואל בן יבניה. **ח.** גמ' קידושין שאין אות טי בעשת הדברות. **ט.** פרק כ' פסוק ו' "עושה חסד לאלפים".

חידות כלליות ולילדים: א. שעון שפועל לכיוון ההפוך. והנה ביום שישי כיוונתי את זה לשעה 4 כמה פעמים במשך העשרים וארבע שעות הקרובות זה הראה את השעה הנכונה? **ב.** כיצד אפשר לנפץ ביצה שלימה על שולחן חשוף מבלי שיתרטב כמלא נימה? **ג.** איזה דבר חוצים והוא נשאר שלם. **ד.** איזה נייר נמצא בשימוש בכל בית ויש אותו בכמה סוגים והוא שימושי מאוד ונצרך לכולם? **ה.** איזה ירקות לא אוכלים אותם כמות שהם חיים אלא מבשלים אותם וכדו? **ו.** איזה אבקות יש? **תשובות א.** 5 פעמים. בעשר בלילה ובבוקר וכן בארבע בלילה ובבוקר וכן בארבע שאחרי 24 שעות. **ב.** ביצה קשה. **ג.** את הכביש חוצים והוא נשאר שלם. **ד.** נייר טואלט. טישו. **ה.** תפוז, קישואים, חצילים, חיטים, שעורים, בטטה, דלעת. **ו.** אבקת מרק, אבקת שום, אבקת כביסה, אבקת אפיה.

חידון משמעויות מילים לפרשת יתרו. ה' משמעויות למלה חתן.

חתן - אבי בן או בת הזוג. "וישמע יתרו כהן מדין חתן משה" (שמות יח א). **חתן - מי שנשוי לבת החותן. חתן - בן הזוג של הכלה. חתן - קרבת משפחה שנוצרה בעקבות חתון.** "כי חתן בית אחאב הוא" מצודת דוד: "כי חתן" - רצה לומר על ידי החתון באה לו קורבתו עמהם כי אביו היה חתן בית אחאב (מלכים ב' ח כז). **חתן - מי שלכבודו עושים את האירוע או השמחה. חתן הבר מצווה. חתן תורה. חתן השמחה.**

הגיגים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת כשהם חולים

פרופ' מואב שונא-ציון: הרי כל בר דעת מבין שרעידות האדמה שהורגשו במדינה בעקבות המהפיכה המשפטית הן לא אירוע פוליטי. מה עוד צריך לקרות כדי שכולם יבינו עד כמה המהפיכה המשפטית הזו מסוכנת?

מבצע מיוחד לתורמים בעין יפה: כפל ישועות והצלחות לתורמים בשתי עיניים יפות. **כשאני אהיה סבא הנכדים שלי יאהבו אותי כמו את סבתא.**

רוצה ליהנות מבריאות טובה? תהיה חולה. רק מי שהיה חולה והבריא יכול לדעת עד כמה נעים התענוג של להיות בריא.

במקום שהקופה הציבורית תממן יועמשיית לייצג בממשלה את עמדות האופוזיציה, לא עדיף לחוקק חוק שיו"ר האופוזיציה הוא גם היועמש של הממשלה?
מלפפון חמוץ בלי קוגל כמו כיפת-בנט בלי בנט.

הרגע הזה שאתה מסיים לחצות את הכביש בירוק וברגע האחרון אתה מתחרט ומחליט לחזור אחורה אבל אז הירוק כבר התהפך לאדום.

אבי המיועדת לשדכן: אתה יכול להגיד לצד השני שאני נותן לבת שלי דירת שלושה חדרים חזית עם נוף ושתי מרפסות - השדכן: אוהו, יופי. זה יעזור מאוד. איפה הדירה? - אבי המיועדת: עדיין לא החלטתי איפה. כשאחליט, אתן.

איזו הגדרה משפילה אפשר להטיח בפוליטיקאי יותר מאשר "אתה פוליטיקאי קטן"? - "אתה פוליטיקאי גדול".

שף שרגא: "אין ביצה קשה, יש ביצה שקשה לה".

מבצע: חבילת וופל לימון ב- 100% הנחה.

מתפלל יקר: בבית הכנסת שלנו מדברים אך ורק עם הקב"ה.

התינוק החדש שלנו לא בכה בלילה. הוא פשוט לא הרגיש טוב.

מישהו יודע מהו מקור המנהג לפזר מטריות שבורות על המדרכה בימות הגשמים?

ילד נכנס הביתה בבכי: עמדתי במדרכה ממש ליד השלולית שבכביש ועבר שם אוטו גדול, אבל פתאום הוא התחיל לנסוע לאט ובכלל לא השפריץ עלי.

הצעת ייעול לגמ"ח עזר ליולדת- גמ"ח מתנדבות לעשיית קוקו... בין השעות 30: 7 עד 30: 8 בבוקר.

פגשתי מישהו ממחלקת הנדסה בעיריית בני ברק בנוגע לרעידות אדמה הוא טוען שבני ברק הכי בטוחה. חשבתי על זה, הוא צודק גם אם בניין ירצה ליפול אין לו לאן **תודה אדירה** מאוד לכל מי שקורא את העלון ולא קורע את העמוד הקידמי. אני מעוניין להודות מאוד לאיש שכל מי שמכיר אותו הוא אומר עליו שהוא האדם הכי מושלם שיכול להיות בר אנוש בדורנו האדם המושלם בתורה יר"ש מידות אצילות הארת פנים אהבת הבריות ומזכה הרבים וכו' וכו' ה"ה **רבי נתן וינגרטן שליט"א** ראש ארגון דרשו ואדם טוב באמת.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23. ובביהמ"ד המרכזי מניין **אברכים 'פרדס כץ'** רחוב אבוחצירא 9, ובכולל 'מורשה ודעת' (בית כנסת הגדול) בספריה בקומה ראשונה (חברון) בכניסה המערבית בקרטון בארון למטה. וכן בשאר המקומות ואצל המפיצים הקבועים ובראשם **רבי ידידיה זר שליט"א - משבחי הרב זר:** שהוא הולך עם קוצץ ציפורנים בכיס תמיד גם במקומות שאין עירוב ביום חול, והכל בגלל הסכין הקטנה שיש בקוצץ והוא משום שמא יפגוש עמלק מיוחס ויוכל לקיים בו מצוות מחיה בהידור רב. **אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום ללא אישור.** כמו"כ ניתן להשיג את העלון **במודיעין עילית** (לא כמות) החל מיום חמישי בערב בשעה 36: 7 בכניסה לחנות ש.מ.ח. – שרותי משרד רחוב רשב"י 49. **כן ניתן להשיג בהר יונה נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א, שהוא היה קבוע אצל רבי בן ציון פלמן בימי שישי כשהיה חולה והוא היחיד שרבי בן ציון פלמן שאל אותו לפני שנפטר האם הוא זקוק לאיזה עזרה, והוא ענה לא, הוא קיבל ממנו את ההלכות הכי מענינות. **כן ניתן להשיג בירושלים** בישיבת מיר אצל האיש שמקפיד מאוד כשאומר ש"ש שלא יהי לבטלה רבי דוד רוטשילד שליט"א או אצל האיש בעל לב הזהב, הדמות של ישיבת מיר רבי אבי פרידנר שליט"א שהוא מקרין הארת פנים נדירה. **בבית שמש** אצל האיש שמענג את השבת ברמה לא מצויה רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. **וכן** בישיבת מרן הגר"מ שטרנבוך - חבקוק הנביא 7 רמה ג'. **בנתיבות** בבית בוכריס'. ובבית יצחק. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד, אצל הבחור החשוב ישי רוט נ"י. **בירוחם** אצל האיש שלא אוכל כלום לפני התפילה רבי מיכאל גולדנברג שליט"א. **באופקים** בבית הכנסת זכרון אליהו. **בקרית גת** בביהמ"ד שומרי אמונים ובביכ"נ קרעטשנף מיום שישי. **בחזון יחזקאל:** בבית כנסת המרכזי. **באשדוד:** בבית כנסת החיד"א רובע ג אצל גדול מזכי הרבים בדורנו רבי יצחק משענייה שליט"א **בעוצם** בישיבת נר זרח ע"י מרא דקדשים בישיבה רבי שמואל הוניגסברג שליט"א. **ברכסים** אצל האיש שהוא לא אוכל לפני התפילה מעולם רבי יוסף המאירי שליט"א כולל נר ישראל גבעה ב. **ברעננה** אצל משפחת זכאי המיוחדת והנפלאה רחוב נעמי שמר 9/5 טלפון- 052-6903395. **בפתח תקווה** בבתי הכנסת בגני הדר: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל חסידים. בעש"ט צאנו גור ויוצאי חברון, ע"י רבי יואל פינהדלר שליט"א. וכן בישיבת אור ישראל וכן בישיבת עטרת שלמה.

בראשון לציון אצל הנ"ל: וכן בעיר **אלעד** בישיבות כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובישיבת הר"ן ע"י רבי יואל פינהנדר שליט"א. **עוד באלעד** בבית הכנסת עמק ההלכה ע"י האיש המופלא ציסי"ע רבי יצחק רבי שליט"א. **בצפת**: בהיכל ישיבת צפת ע"י האדם הכי משובח שיש רבי אברהם לויסון שליט"א. **בקריית אתא**: בבית הכנסת מאקווא ירושלים 3 ע"י הבחור המפורסם בצדקותו עדיו לגדולות אהוב הבריות נ"י וכן בבית הכנסת של הקהילה החרדית בקריית אתא רחוב כצנלסון 5. **ברמת השרון** אצל האיש הכי מוצלח שיש רבי דניאל פוסטבסקי שליט"א בבית הכנסת מורשת אבות וכן בבית הכנסת המרכזי גאולת ישראל וכן בבית הכנסת וכולל הוד צבי.. **בחדרה** בכולל אדרת אליהו בראשות הרב נתנאל יקותיאל רחוב הגדוד העברי 13 **בלוד** - **אחיסמך**. בחנות בראדרס רחוב הרב אלישיב 5 גני איילון. **בכרמיאל** בישיבת רינה של תורה אצל הבה"ח והאהוב ישי שווב שליט"א

במנצ'סטר אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: +447425793110. **בארגנטינה**: בקהילת שובה ישראל במקום המיועד לעלונים.

לקבלת העלון בפקס יש להתקשר לטלפון: 03-6180383.

כמו"כ העלון נמצא ביכל העלונים בעיצוב בשם 'לבית התורני'. וכן העלון (מלבד ההערות שבסופו) מופיע ב'קובץ גליונות'.

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל ארבעת השנים האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גליונות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים.

כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com

יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ alon@gmail.com

להשתתפות בהוצאות העלון לפנות: 0527633431. או בינדרים פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי' במסייעים! אפשר לשלוח משם הודעות.